

PÉCSI FIGYELŐ.

ELŐFIZETÉSI DIJ: Pesti vagy Pécsen külföldre: EGÉSZ ÉVRE 5 frt - kr. FÉL ÉVRE 2 1/2 50 ,, NEGYED ÉVRE 1 ,, 25 ,, EGYES SZÁM 10 kr.

HIRDETÉSEK ÁRA: Egy öt hasábos petitor egy-szeri megjelenésért 6 kr., 3-szorért 5 kr., 10-szerért 4 kr. fizetendő.

A felelős szerkesztő lakása: Ó-posta-utca 16-ik szám. Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, KÖZSL JÁNOS úrnál a városház épületben, LILL JÁNOS úrnál a budai külvárosban, valamint a vidéken minden póstahivatalnál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: János-utca 8-ik szám.

A mohács-pécsi vasut államósítása.

Budapest, 1888. május 16.

Pécs város képviselő-testülete feladata magaslata emelkedett akkor, midőn a mohács-pécsi vasut tarifáinak magasságát kifogásolva, annak államósítását kérelmezte.

utjukat, a kocsik előnyösebb kihasználása valószínű.

Állampénzügyi szempontból tehát előnyös. S a budapest-pécsi vasutal a központi igazgatásra vonatkozó szerződés szintje most jár le, mely, ha fel nem mondatik 10 évre leend érvényes.

És ez nem állami érdek?

Olcsóbb tarifikák kellene Magyarországon is, úgy mint vannak Poroszországban. Halatlan az, hogy szén-szállításunkon tonnakilométerenként 53 krba kerüljenek, mint az üszög-villányi vonalra.

Tehát t. é. június hó 1-én érkezik el az idő azon szerződés felmondására, melynek megszűnésével az állam elvgre olyan bírtokba is jutna, mely a befektetési tőke 5%, an felül még néhány ezer forintot is jövedelmez évenként.

Véletlenül a mohács-pécsi vasut az, melynek körülbelül 8 milliót tevő befektetési tőkéje, kamatozása és törlesztése évenként szükséges 400000 frtot a bevétel és kiadások közötti különbség ki is adja, tehát pótlást nem igényel.

A villányi átmeneti állomási szolgálat megszűntetése által néhány ezer forintnyi megtakarítás lesz elérhető, míg másrészt az Eszék-Szeged felé irányuló tömeges szén-küldemények gyorsabban futhatják meg

szabaddá tétele által olcsóbban juthatna a jöminőségű pécsi szénhez? A porosz szén szállítása Budapestre tehát 420 kilom alig kerül 60 frtnál többre kőnként.

Bölcsey Pál.

Baranyavármegye selyemtenyészése 1887-ben.

Selyemiparunk állásáról a földmivelés, ipar- és kereskedelmi m. k. miniszteriumhoz fölterjesztett 1887. évi jelentésben habár az ügyet szélesebb körben ismertettem, nem bocsajtozhattam oly annyira részletekre, hogy abban egyes vármegyék vagy vidékek különleges viszonyait iparágat illetően, behatóbban tárgyalhattam volna.

Az ügy érdekében állónak ismervén fel — egyrészt, hogy az azon vármegyék közönsége, hol a selyemipar már nagyobb mérvben gyakoroltatik, minél alaposabb és részletesebb tudomást szerezessen magának azon fejlődésről, melynek a vármegye területén a selyemipar indult, másrészt szükségesnek tartván egyenesztámatúnt mindazon bajokra, melyek ezen iparág to'abbfejlődését, fájdalom, még mindig gátolják, kötelességemnek ismertettem egyes vármegyék selyemiparáról külön jelentést bocsajtani közre azon czéllal, hogy ezen aldos iparág édes hazánk minél több részében fejlődésének kivánatos fokát elérhesse.

Nem hiszem, hogy széles e hazában ellenveleményre találna azon állítasom, miszerint nehéz időkben, a midőn nemzeti létünk fenntartása mind súlyosabb anyagi áldozatokkal követel, csak hazafiúi kötelességet teljesít az, ki ezen követelményeknek megfelelően, hazafias buzgalommal igyekszik nemzetünk közvagyonosodásának emelésében tőle lehetőleg közreműködni.

Hogy a selyemtenyésztés és selyemipar hazánkban életrévő, s mint ilyen, nemzetünk közvagyonosodásának emelésére alkalmas, ezt má' ténylek igazolják. Első sorban szembeöltő a selyemtenyésztőknek országszerte évről évre nagyobb szaporodása. Az egész országban ugyanis a tenyésztők száma 1879. évtől 1887-ig alig 200-ról 28145-re emelkedett.

Baranyavármegye területén 1885. év előtt még alig volt, ki selyemtenyészéssel foglalkozott.

Nagyo'bb terjedelemben ezen iparág e megyében csak 1885-ben kezdett gyakoroltatni.

Haladását a következő adatok tüntetik elő: 1883-ban az egész megyében csak 8; 1887-ben már 709 család foglalkozott a selyemtenyésztéssel.

A tenyésztők száma a legnagyobb arányokban a siklósi járásban emelkedett, hol 1884-ben még egy család sem, 1887-ben 427 család gyakorolta a selyemtenyészést.

A kőszégek közül legnagyobb növekedést mutat a tenyésztők számában: 1. Siklósi, hol 1885-től 1887-ig 22-ről 72-re. 1. Pellérd, hol 1886-tól 1887-ig 6-ról 44-re. 3. Mohács, hol 1885-től 1887-ig 12-ről 35-re emelkedett a tenyésztők száma.

Legtöbb selyemgubót a megyében 1887-ben a siklósi járásban termeltek: 8459 kilot legkevésbébbt a pécsvári járásban 13 kilot.

A kőszégek közül legtöbb termeltetett: 1. Siklóson 1704 kiló 2. Mohácson 775 kiló 3. Odon 585 kiló Legkevésbé: 1. Ócsárdon 2 kiló 2. Szabaron 4 kiló 3. Babarcon 8 kiló. Selyemgubó beváltó állomás 1887-ben két volt a megyében, Siklóson és Szt. Ivánon.

Siklóson hol egyuttal egy állandó selyemtenyészési felügyelőség is szerveztetett az egész megyére, úgy ez, mint a beváltó állomásnak létesítése kiválóan Ocskay Benyovszky Erzsébet 6 Nagyságának köszönhető, ki igaz honleányi jóindulatának éden aldos ügy iránt készséggel volt kegyes siklósi várban a selyemgubók bevaltasához szükséges helyiségeket, ezen intézetnek rendelkezésére bocsajtna.

Legyen szabad reménylentük, hogy Baranyamegye lelkes közönsége hagyományaihoz híven hazafias támogatását ezen jó ügytől nem fogja megtagadni a jövőben sem, és sikerülni fog ezen ipart ép Baranyamegye területén, mely annak az ország duanauti részén bölcsőjeként tekintendő egykori virágzásának fokán még felül is emelheti.

Mi hogy fog sikertülni különösen reméljük, mert az egyedül akadály mely a selyemipar fejlődésének a megye területén utjában áll, legközelebb elhárítva leend az állam, hogy Baranyavármegyében is, miként ez a többi selymet termelő vármegyékben tényleg már megvan a járási főkisola felügyelői intézmény oly szervezetben lesz életbe léptetve, melyely annak gyakorlati haszna csakhamar be fog bizonyulni.

Szívesen emlékszem meg e helyen ismételen is azon fentebb már megnevezett urak hazafias áldozatkészségéről, kik a saderferlatenyésztés érdekében területtel voltak kegyesek ezen intézetnek tiz évi ingyen használatra átengedni.

Nem különben örömmel ragadom meg az alkalmat a jó ügy nevében hálás köszönetem kifejezésére Szauter Antal ur görösényi plébános irányában, ki emberbaráti jóindulatából az ügy iránt lelkesülvén, a saderferlatenyésztés emelése érdekében minden irányban a legsikeresebb tevékenységét fejti ki.

Levelezés.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A "Pécsi Figyelő" 19. száma szerint közölte a "Neptanoda" egy rövid tárgyilagós birálatát, mely a Schulez-főle "Heimatkundé" val foglalkozik s miután annak szerzője most ugyanis a "P. F."-ben e birálat ellen védekezve, azt teljesen tévesnek illarkodik feltüntetni, kéntelen vagyok az ügy érdekében a magam részéről is egy kis helyet kérni s némi felvilágosítást adni, nem ugyan azon czéllal, hogy Schulez Imre urat meggyőzzem, mert erre — ismervé ez ur önhittsége — nem vállalkozom, hanem egyedül azért, hogy a tisztelt szerkesztő ur előtt beigazoljam, miként helyesen eszeledett, a midőn a "Neptanoda", a szaklap birálatát helyesnek tartva, jóhiszeműleg átvette, nemkülönben bemutassam, mennyiben bir hitellel s jogosultsággal Schulez ur védekezése. S ezzel röviden áttérök a tárgyra.

Sch. ur zokon veszi, hogy a szaklap az anyag elrendezéséről és módszeréről semmit sem mondott. Igaza van s belátom, hogy egyszerűen s határozottan ki kellett volna jelentenem, miként e tankönyv anyagának elrendezéséről s módszeréről fgya egyáltalában nem való gyermek kezébe, mert nem egyéb, mint sablonosra s hozzá elég gyarol utasítás tájékozatlan, kezdő tanítók részére: mily eljárás kövessék e tárgy előadásánál. De ezt fölöslegesnek tartottam, mert azt hittem, hogy Schulez urnak még emlékeztetésben van, miként e műtények magyar kiadásában éppen ez irányban támadt meg a "Pécsi tanítóegylet" ülésén — melynek megbízásából

gyon élénkén udvarol az egyik páholy szép hölgyvendégének.

Oda'om elfogta a féltékenység a megszuszott...

Alázhatta a mélységbe s kitörte a lábát...

Csoda hogy meg nem halt...

Öt év múlva a csendes kis faluban megint pünkösdre kongott a harangszó...

De ez nem ébresztette föl Ruzinka Mihályt... ott állt szobájában pénz olvasgatott...

Egy, kettő... harmincz, mind arany!

Már harmincz kopogtak ajráján, de az nem nyilt ki...

Nyisd ki Mihály! könyörgött egy vékony asszony hang.

Ruzinka Mihály fölzerezett...

Ki az... Mit akarsz!

Nyisd ki ferjem!

Mihály fölzakította az ajtót, ott állt egy sánta nyomorék asszony.

Bazarozsa volt...

No Mihály itt vagyok! Eladtál, most végy vissza!

Mihály megtántorult, az asszony oda-futott az asztalhoz, mikor meglátta az ott szétterítet aranyokat, mind szétszórtá a földén.

Ha, ha, ha! Ez a Júdás pénz?

Mihály megvadtul... zsongori lelkét elfutotta a vér s dühösen rohanta meg az asszonyt.

Bazarozsa meghalt... Mihály megjelent a bíró előtt...

Fogjanak el, megöltém a pünkösdi királyt!

— Melyiket te Miska?

— Hát a Bazarozsát.

Villámként csapott le a hír a törvényszék előtt.

Ruzinka Mihályt elfogták és elvitték az örök-sötét börtönbe az örültek házába.

TÁRCZA.

A szív s az ész.

Hű hitvesítés a szív s az ész, Megáldotta mennyi kéz — Szent ez a frig, szent örökre Egy déttel összeköttve.

Az ész számít, a szív érez, Tanácsért szív megy az észhez; De az ész is meghallgatja, Ha szavát a szív hallatja.

A szív s az ész minderre kész, Mindig ott van, akármint téz — S ha e kettőt meghallgatod: Megbánásra nem lesz okod!

Várdy Ferencz.

Mandi.

Szép, szelid volt, víg kedélyű, A szabadság édes gyermeke! S salikájja börtönében — Mint odakinn régen, régen — Vidoran szólt mégis éneke.

A nap ekkor járt bár nem érte, Mégis a regg' hóg'ya érkezék. Kristály könyvet hintve szerte: Nem hiányzott játszó kedve: Csattogtatta dézs énekét.

S míg a nap forró hévében Elémult a kis dalos sereg; S míg az erdőn hűvös árnyban, Mély borongó hallgatás van, Csak a fényes nyárfalomb remeg:

Székcélcseve föl s le vígan, Mezeze hallott harogó dala... Ablakunk előtt akácfa: Miltos, virágos óga Madárral lón népes általa.

S ha a nap már hajló-félfen A vidék bucsu-fényt vete: Sads' kiváncsi daloló ajk Vig zajába bele olvadt Az ó kedves, csendő éneke...

Dal között telék rab élte, S dalait szabadság ihleté... Vad, hoztós völgynek árnya, Holott ő kélt dalra s szárnyra — A szabad táj itten tűnt elő...

S bár síralmas árvasága Enyhült vígan esattogó dalán: Ott fakadt legelső dalra, Végsőt is ott zengien ajka, Hol legbúsabb a komor magány!

... Osi nap nyájas sugára Szórt a tájra bágyadt, enyhe fényt, — Hogy a fáknak omló lombja — Legszobb temetési pompa — Vártá kinn a kedves szoknyényt.

Kasza Gy. József.

Bazarozsa.

Piros pünkösdi virult... kongottak a haragok... A madarak költögettek dallas a napot... a falu leányai dallal költögettek a pünkösdi királynét, a pünkösdi menyasszonyt.

Ott feküdt fehér habos ágyon a maga szűz ártatlanságában. Balog Marcsa volt a becsütelses neve, de a faluban csak úgy hívták hogy — Bazarozsa.

Szegény zsellér ember volt az atyja, de Bazarozsa valóóság uralodóvá tette, mert az egész falu megköszönte tiszteiséggel, a leánya miatt.

Bazarozsa felnőtt a talón; lábai alatt kivirtul a föld, ezernyi katinka-bogár szállt feléje szerelmes legények ünzenével, de ő csak nevette a zümmögő bogárakat.

pajzánkodott a legényekkel, amikor templomba ment még a Szűz Maria képe is rátekintett, még a szobrok is megbámulak...

Nem esoda, ha a falu néni neki adott a pünkösdi koronát.

Megis kotonázták, megis eskedték a falu leggazdagabb legényével és Bazarozsa lett a falu legszebb menyéskéje.

Ruzinkó Miska, a Bazarozsa férje, egyszerűen csak bejáratos lett az urasághoz, a fiatal urasághoz.

Miért? Mit keres az ott? kérdezték a falu vénei.

Nemokára megjött rá a válasz.

Az uraság egy egész határ földet iratott a Ruzinkó Mihály nevére a telekönnyben és így egy szép napon csak azt vették észre, hogy Miska gyönyörű zöld létrás fogaton robogott végig az utcán, mely elibe két telivér paripa volt fogva...

Az uraság istállójából kerültek ki.

Ki ez a két sárkány te Miska? — kérdezték az ismerősei.

Ej haj, de megzadagodtál, aztán midbe került?

Miska lovai közzé vágott és nem felelt a szóra...

De megjött rá a válasz nemokára!...

Az uraság nagyon gyakran ellátogatta a Ruzinkák gyönyörű portájára... Ott állt a zöld salu ablakok előtt és órákig beszélgetett a Bazarozsával.

— Hm! hm! — dörmögtek az öregek.

Hát tudja-e már kelmed hogy menyönyért vette Miska a két sárkányt.

Nem én!

Hát egy Bazarozsáért.

Nagyot fordult a világ sorja nemokára...

A Bazarozsáknak szük lett a kis falu határa és megszóktott onnan. Nem egyedül ment, magával vitte az uraságot is. A nagyvárosban aztán újra feltűnt...

Az Andrássy-uton járt a fogata, a Svábhegyen volt a világa, azaz hogy nem az övé, hanem a fiatal uraságé.

annak idején e könyvet írta s hogy csak az ő erőszakoskodása következtében s a határozat kijáratára méltó: hogy a mű mellette minden módszeres utasítást... tisztán eredményt legyen, győzött és ő feloldozása. S mi lett e győzelem eredménye? Hogy a kezdő, tájékoztatlan tanítók e tárgy előadásán tisztán e tankönyv tartalmát mondták el, mert hisz vezérkönyvnek tekintették, azután pedig a hosszú lére erőszakkal magyarokat magoltatták be a szegény gyermekekkel, kiknek az egytől tankönyvük is volt, mi mellett természetesen a tulajdonképeni cél: az első tiszta földrajzi fogalmak kiképzése ejtett el. Azt mondja Schlezur, hogy én, a szaklap szerkesztője is használtam e könyvet osztályomban közel egy évtizeden át, tehát jobbat nem tudtam teremtani. Ebben Sch. ur nagyon téved, mert én a könyvet soha sem használtam, mert nekem az ő primitív utasításaira soha sem volt szükségem, hanem növendékeim a tankönyvet egyszerűen megvetették, mert az az igazgató előterjesztésére az iskolaszék által a tankönyv megtekintésére felvették; jobbat vagy rosszabbat írni pedig nem lett volna észszerű, a mikor már az egyet az önet az iskolaszék által elfogadtatta, a városn kívül pedig alig egy-két példányt tudott elárulítani. A mult évben azonban — magam levén ez idő szerint az egyet elnökö — indítványomra kimondoták, hogy az egyet a Schu-er-féle „Szülőföldismét” a jelen használaton túl aljakában többé ki nem adja — mitután a tankönyv ellen már intelligens szülők részéről is történt felszólalás — hanem annak tökéletes átdolgozását fogja eszközöltetni s e célból Répics Vincze polg. isk. igazgató elnöküségére alatt bizottság küldötték ki azon utasítással, hogy a III. osztály földrajzi oktatása alapjául tisztán, a gyermekek felfogási képességre mérve érthető eredményt állítson össze. E bizottság működését azonban felfüggesztette, mitután időközben megjelent a közköztudottügyi miniszter azon rendelet, mely határozottan megtiltja, hogy a tanító a szülők szülőföld tanításához külön tankönyvet használjon. S mit tett időközben Schlezur ur? Az egyet tulajdonát képező „Szülőföldismét” eladta Engel L. kiadónak, ki azt az egyet megkeresésére nélt ki is nyomtatta. Tudja-e Sch. ur, hogy nevezik ilyen eljárás tisztesség emberek közt? Ha nem tudná, majd a legközelebbi egyleti ülés valószínűleg meg fogja magyarázni.

*) Mi is beszélünk ezzel a polemikával. Szivesen meghallgatnánk Schultzt urat is, örömmel adunk helyt Schneider urnak is. Most már ennyiből is közönség is érthet.

Sch. uról, hogy könyvét rossz németsséggel írta, pedig bátran elmondhattam volna, hogy valóságos „konyhasztal”, legalább ez az általános vélemény. Ez ellen védekezem, magyarázva az „eigentümlich” szó értelmét és használatát s itt is helyesen ídéz, de idézetét rosszul alkalmazza. Az „eigentümlich” szó nemcsak Sanders, hanem mindenki előtt, ki nyelvézzékkel bír, egy személy vagy dolog bizonyos öt illerő sajátosságának, a rendestől eltérő állapot jellemzésére szolgál — tehát „einer Person oder Sache als wesentlich charakteristisch und Merkmal gehörig, wie von andern unterschiedend — csak hogy ez nem egy azzal, ha — mint pl. Sch. ur azt akarjuk kifejezni, hogy Baranyamegye tulajdonképeni folyója (sajátlagos = eigentliche, mint a hogy a magyar kiadásban használja is) a Karasica. Tudom én, hogy kivételes esetekben az „eigentümlich” szó az Eigenthum (saját, tulajdon) értelmében is használható, csak hogy akkor tisztán e fogalomra is vonatkozik. En tehát ismerem e szó többféle értelmét, de arról már aztán én nem tehetek, ha Schlezur urnak nincs nyelvézzéke. Hogy a Szent-ann-nincs nyelvézzéke. Hogy a Szent-ann-nincs nyelvézzéke. Hogy a Szent-ann-nincs nyelvézzéke.

Sch. ur azt állítja, hogy a b a n i hegyeort baranyavárainak is nevezik. Hogy ne, sőt azt is mondják monostori, bodolai hegyek, mint a hogy mondják pécsi, pécsvárad, nádási hegyek, de azért az egész lánc mégis csak báni hegy, mint az utóbbi Mecek-hegy. Ha nem hiszi el, ön nézze meg Günczy-nék megyeszerete használatban levő legújabb Baranyamegye térképét. A mit Sch. ur a csalhatatlan paedagogus a „mancherlei Naturerzünisse“ és a fiessendes és stehendes „Gewässer“—féle kifogások védelmére felhoz, az már aztán csakugyan komikus dolog, mert fényesen igazolja, hogy idézett két szöveg között sem találja a köztér, melyekben van a líbia. Így pl. az elsőben a „Naturerzünisse“, a másodikban pedig a fiessendes és stehendes szókak magyarázza. Idézni és érteni, nála két ellentétes fogalom. Pedig Geistliches földrajzából idézett első mondatából: „Quellen sind die Anfänge des fließenden Wassers“ csak kivételé volt, hogy a forrás még nem folyóvíz, hanem a folyóvíznek csak kezdete s a Tetteforrás — még a mikor már folyik is, mégis csak Wasser és nem „Gewässer“ s így hasonlóképen a Balokány is csak stehendes Wasser és nem „Gewässer“.

Minden oktatás főirökve: a helyes, tiszta fogalomképzés s erre irányul is tanításunk minden törekvése az első osztálytól a legfelsőbb fokig s ezzel szemben Sch. ur, a tanítóképzési tanár, kinek első kötelessége volna, a leendő tanítókkal a tanítás az alapvető megérténi, mégis azt állal élé, hogy azért használta terület-mértéktől a mirametert, mert ez kisebb számmal kifejezhető, mint a kilométer, noha tudnia kell, hogy földrajzban a terület csakis kilométerekben van kifejezve s így a földrajzi oktatás első fokán a gyermekeknek más, soha elő nem forduló fogalom nem adható, a mikor hozzá a III. osztályban 1000-nél nagyobb számkör még nem is ismernek. És ismét a tanítóképző mondja, hogy tudja ugyan, hogy a majolika nem porcellán, de azért a majolika-gyár elnevezhető porcellángyárnak is s ezen fenakadni, nem egyéb szóráslángosátságnál. Ha Sch. ur a leendő tanítókkal is így felfogással tanítja, csak sajnálkozásonnak adható kifejezés.

A mi Sch. ur egyéb beismerő védekezését illeti, az oly kicsinyes, mondhatom nevétség, hogy arra reflektálni a tek. Szerk. ur bizonyára felment, annál is inkább, mert volt szerencsém neki a famozs Heimatskunde egy példányt bemutatni, melyben a helytelenségek és nyakatekert stílykorlatok néhány tucetaját alázhatam.

Midőn én e tankönyvről elvtőleg ítélem, nem a rosszakarat, hanem egyedül az ügy érdeke vezetett s azért Sch. ur, kinek volt alkalma, engem ez oldalról megismerni, nem is veheti rossz néven, — bár hogy apellál is a lovagiaságra s az egytetnek tett szolgálataira — ha soraimat ismét csak azzal zaráom, hogy a Heimatskundet iskolai használatra nem ajánlhatom. S ezzel a magam részéről ez ügyet befejeztem.)*

Schneider István, a „Néptanoda” szerkesztője.

Különfélék.

— **Városi közgyűlés.** Pécs szab. kir. város közönsége hertől rendes közgyűlést tart. Napirendre került a városház kibővítése, az építkezési szabályzat, az új színház kérdése stb. Igen érdekesnek ígérkezik.

— **Perecz Miklós.** Pécs szab. kir. város országgyűlési képviselője kedden, szerdán és csütörtökön városunkban időzött. Érkezése után arról a szomorú hírről értesültünk, hogy a balszemtől sérülte hályog borította el. A jobb szeme egészséges. Hiheiti, hogy rövid idő múlva bal szemén is látni fog. Legközelebb orvosi műtét alá

bocsátja a beteg szemét. Öszinte szízzel kívánjuk, hogy szerencsésen kiépüljön szemébajából.

— **Czéliövészet.** A pécsi polgári czéliövészet 1888. évi czéliövészetének ünnepélyes megnyitása folyó évi május hó 27-én fog megtartatni. Az ez alkalommal tartandó díszlövészet nevezett napon délutáni 2 órakor vendi díszlovókat kiestí 7 óráig, mikor is a díjak fognak kiosztatni. A díjak az egylet pénzárából adatkak s a löpének lövésenként 5 krajczárall számítatnak. Díjakra csak azon lövés tarthat igényt, ki legalább 20 lövésre szóló lőbőrczával bír. A díjakon kívül minden lövés külön díjazatik és erre minden lövés, lőbőrczára való tekintet nélkül igényt tarthat. A lövészetnél használandó fegyverek és tölényekről minden lövés magá tartozik gondoskodni.

— **A pécsi kereskedelmi és iparkamara közleménye.** Az évenként arató után a gabonakiviteli forgalomban vasuti csekük hiánya folytán beállani szokott akadályok elhárítása érdekében a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége a következő átiratot intézte a pécsi kamarához: „Evetek ismétlődő köz nem nehézség, hogy a tömeges gabonaszállítás idején alatt a vasutak kősi hiánya miatt az általános kereskedelmi érdeknek, a gabona gyors elszállítását tekintetben eleget nem tehetnek. Habár e tekintetben a legmesszebb menő intézkedések eddig is megtették és annak idején fokozott mértékben ujalog meg fognak tenni, a kizűzött két t. i. a gabonaforgalom gyors és akadálytalan lebonyolítása, mégis csak ugy érhető el, ha a kereskedelmi körök a vasutak részéről támogatást és maguk részéről is lehetőleg támogatást. Ezen cél elérésének egyik eszközét abban látjuk, hogy kocsijaink a gabona-szállítás ideje alatt lehetőleg csak gabona-szállításra használatsanak, ne pedig oly tömeges árukat mint tizifa, építlet, kőanyag s a t. szállításra, melyek szorosan véve időköz köve nincsenek tehát egész éven át szállíthatók. Jelen megkeresésünk célja tehát az, hogy az érdekel kereskedelmi körök ezt körültekintő támogatást nyújtsanak és oda hatni méltóztatassék, miszerint azon felek, melyek rendszeresen nagyobbn mennyiségben oly árucikkeket szállítanak; melyek időköz köve nem levén az egész éven át szállíthatók, lehetőleg augusztus hó 1-je előtt, illetve ismét január hótl fogva szállítsák Igazgatóságunk az ezen öhanakán keresztül viteléről felmerülő nehézségeket és az által egyes feleknek esetleg származó több kiadásokat és töke befektetéseket méltányolva, hajlandók nyilatkozni azon feleket, kik némi áldozattal ugy rendezik üzletüket, hogy áruikat a jelen évadban és télen adják fel, kocsijainkat tehát öszkor igénybe veszik, rakhelyek olcsóbbá áron való átengedésével esetleg díjazásai kedvezmények által is támogatni. Kérjük ennélfogva a t. kereskedelmi és iparkamarát, miszerint igazgatóságunk ezen elhatározását körültekintően nyilatvánosságra hozni és annak keresztültvitelét ugy saját mint az általános kereskedelmi érdekek szempontjából, maga részéről is támogatni méltóztatassék.

— **Sertes által okozott emberhalál.** Ismét oly esetről tudósítják lapunkat, mely kiáltóan felel meg azon kérdés: „Szükséges-e kisebb helyeken óvodák fölléltatása”. „Duna-Szekcső” hó 14-én Huber Józsefné magára hagyta két éves kis leányát; nagyobb fia, ki kis húgára fellgyszerhetett volna, sertéseké ösztött. Ugy látszik azonban, hogy nem igen őrizte, mert a sertések haza futottak s az otthon levő kis leányt megátmadták; kiragták a bal-füvét gyökereitől és nyolcz újást öszvissza marták; ha az anya még néhány perczet késik, még a nyomrá is kiragták volna. A szerencsétlen kis leány e hó 16-án sebeiben meghalt.

— **Torna-ünnepély.** A pécsi Zsolnay-féle gyár munkásai által alakított magán-tornársulat hó 26-án, azaz ma tartja a tornaarsulat f. II. alapító ünnepélyét. Másor. I. Vasbot szabadgyakorlatok. 2. Csoportozatok vasbotokkal. 3. Csapatnászás; a) gyakorlatok a lovon; b) Gyűrt-hinta méreugrással öszkekötve. 4. Iskolai gyakorlatok a korlátón. 5. Asztal ugrás. 6. Iskolai gyakorlatok a nyújtón. 7. Sülyemelés. 8. Torna játékok. Következik a táncmulatság a es. kir. 52. gyalogezred zenekara közreműködésével. Hideg étekről s italokról gondoskodva van. Kezdető 8 órakor. Belépti díj 30 kr.

— **Vasuti repesztalja** (*) A „Fünfkirchner Zeitung” és ennek nyomán a „Pécsi Hirlap” legutóbbi számban azon hírt közli, mely szerint a hazai vasutak a pécsi kiállítás látogatók részére nem hajlandók kedvezményes áru menet-térítjegyeket adni, mert hát nagy a haraguk a pécsiekre, különösen pedig a pécsi kereskedelmi és iparkamarára; mely őket a miniszteriumhoz intézett felterjesztésében megsértette. S ezzel — így írja a „F. Ztg.” — éretteték (!) Pécs városával a vasuti igazgatóságok, „hogy nincs szükségük sértéseket eltűrni.” Amint mi tudjuk a dolog ugy áll, hogy a hazai öszses vasutak — még a budapest-pécsi is — a pécsi kiállításra küldendő minden tárgyat ingyen szállítanak vissza a kiállítás bezárása után, a mi 50%-os szállítási árlengedést egyenlő; a kért személyszállítási kedvezmények pedig azért tagadtattak meg, mert ilyen kedvezmények nyújtása nem szokásos. A szegedi, székesfehérvári, kecskeméti, stb. kiállításoknál is nem adtak kedvezményes jegyeket, sőt még a budapesti kiállítás alkalmával sem örveudhatték a kiállítás látogatók ilyen kedvezményeknek, mert akkor is csak a rendes (20—30%) árlengedést) menettérti

jegyek adattak ki s hozzá még kiállításai beléptjegyét és sorjegyét kellett venni. A harag tehát még sem oly nagy, mint a „F. Ztg.” állítja; de haragra egyáltalán nincs is ok.

— **A pécsi kath. legény-egylet ifjusága** saját egylete javára folyó hó 21-én az üszögi erdőben ének- és szavalattal egybekötött, minden eddigénél nagyobb maját list rendez. Belépti díj személyenként tagoknak 20 kr., nem tagoknak 30 kr. — Jegyek előre válthatók az egylet helyiségekben, továbbá Feszli Károly könyvkereskedésében és ifj. Rézbányay Jánosnál (korona-éptlet) május 20-tól kezdve. Kezdeté délután 1/2 órakor. Rossz idő esetén a majális június 10-én tartatik meg. A zenét Jónás János szolgálattja. Felül-fizetekek közönségtel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Mégírvó.** A pécsi izr. nögyelet alapszabályzatán elvrendes közgyűlést folyó hó 27-én d. u. 2 órakor az izr. hitközseg gyűléstermében tartja. A közgyűlés tárgyai: 1. A választmány jelentése az 1887. évről. 2. A pénztári számadások bemutatása. 3. A netán teendő indítványok s folyamódványok elintézése.

— **Műkedvelő-előadás.** A pécsi szűzölögylet s alkaidató mentő-társulat javára rendezendő néptűnőpélt megelőző napon, azaz június hó 2-án, szombaton műkedvelő-előadás lesz az arenában. Szíre kertll Lukácsy Sándor kitűnő népszimlűve a „Veres haju.” A czimszerepet Schneider István iskola-igazgató kedves neje, Nyilás Ilon játsza, ki a színpadon mint művésznő fényes sikereket aratott s kinek neve nemcsak Pécs város közönsége előtt, de hazánk számos városainak műförtözönsége előtt is kedves volt és az is marad, mert szép tehetség s valódi művészi nyumbus veszi körül. A többi nő szerepeket a színtársulat legelső rendű női tagjai fogják betölteni. A férfi-szerepek műkedvelők kezében lesznek. Sajgó Ferkét, Galovits Viktor játsza, ki már a minapában elég szép jelt adta tehetségének. Sajgó Andrást Selenyi Antal személyesíti. Jó ismerős; legutóbb a „Sárga csikó”-ban arattott viharos tapokát gyönyörű énekevel s jó játékaival. Haksch Lajos, ki első helyen kellett volna a férfi-szereplők közt említenünk, mert a műkedvelés terén szerzett érdemei erre méltáják, Keszeg Mihályt adja. Rola főlöseges jöt mondannak. Ismeri „bóven” a közönség. Veréb Jankót pedig ki játszáná más, ha nem a „Veréb Jankó” szerkesztője a színpadi érdekekben szintén megöregedett műkedvelő: Várady Ferenc? Senki más, mert már ehhez Pécssett neki van legtöbb jussa. A többi szerepek következőleg osztottak ki: Taschler József (Balint), Nagy Desző (Koppacs), Csák Károly (Boglyás), Rácz József (Gubás), Repich Gyula (Fontos), Schwartzter Károly (Palkó), Kotrich Károly (Peti).

— **Emléklap.** A június 3-iki nagy néptűnőpélt alkalmára a pécsi hirlapírók által szerkesztendő s kiadandó „Emléklap”-ra a kezirattok java része szedés alatt van már. Igen szép és sikerült dolgok érkeztek be. Irtak az „Emléklap”-ba dr. Dulánszky Nándor megys püspök, Kardos Kálmán főispán; több jeles író: dr. Várady Antal, Falk Miksa, Vadnai Károly, Hovesi József, Roboz István, Palági Lajos stb. Pálmai Ilka is igen kedves kis közleményt küldött be. Országgyűlési képviselőink közül Perczel Miklós (mellékelve 20 frt), dr. Czirer Ákos, Kossa Desző, Linder György nevével fog talalkozni az olvasó a megjelenő „Emléklap”-ban. Igen sikerült emléksorokat küldöttek be: Sável Kálmán törvénzi elnök, Dragonesen pénzügyigazgató, Opris Péter távirde-és posta-igazgató és neje, Gebauer Izor (mellékelve 10 frt), Dischka Gyűz, Bolgár Kálmán, Verböczy István, el. Kiss József, dr. Zarái Károly (mellékelve egy 10 íreos arany) stb. stb. Városunk hőlgyei szébbnél szebb, szellemesebbnél szébbemléksorokkal gazdagították a lap tartalmát. Valóban igen érdekes és marandó emlékt fűzetke lesz. Egy példány ára 50 kr. Finomabb kiállítás 2 frt. Dísz-példány 20 frt. Elfizetést vagy megrendelést elfogad valamennyi helyi lap szerkesztősége s valamennyi helyi könyvkereskedés. Ajánljuk a jötékonyezélű művet a közönség kiterjedt s meleg partfogásába.

— **Nepomuki szent János,** a vizen járók védszertének tiszteletére szentelt nap elsőjét régi szokás szerint az idén is fényesen ülték meg a mohácsi molnárak. A zöld galyakkal feldíszített malok szépen voltak kivilágítva, a víz tükren pedig számos, kisebb-nagyobb lánlgall pislogó némasz uzzott lefelé. De meglegően szép látványt nyújtott a kir. folyamernökségnek izllessé kivilágított, pazar fényben úszó kis hajója, mely a hold fényében csillogó habokból mint valami tündérkápólina emelkedett ki. Taraczkilövészek lelétek a szépen feldíszített derengye elindulását, mely harsogó zene hangjaitól kísérve hozta a város felől végtől lefelé a Dunán szent János szobrát. A szokásos szónoklatot Toldy József ípartársulati elnök mondotta, méltaván a vizen járók védszertének állhatatosságát és egyéb érényeit s emondván a vizen járók megóható imáját; végül pedig ellette a királyt, a hazát s a helyben székélő egyházi és különféle világi hatóságok főnökeit és tisztviselőit.

— **Veszélyes szűrés.** Folyó hó 18-én délután Raab Fáni, süksüdi illetőségű család-leány vértől elborítva vãoszorgott vé-

gíg Mohács-on a Német-utczán. Egyesek kérdésre alig hallhatólag — mert a sok vérszédés folytán alig tudott beszélni — azt adta elő, hogy ő a „Mexiko” czimű kormacsban szolgálván, a vele haragban levő, Berta József nevű mohácsi illetőségű házi szolgá őt késsel oldalba szúrta.

— **Hálfalózás.** Lakner György püspök-laki plébános f. hó 17-én hunyt el életének 51-ik évében. — Mayer Nándor pécsi magánzó f. hó 21-én életének 71-ik évében jobb létre szenderült. A bodogultnak hűlt tetemei 23-án nagy pompával s nagy részvétellel tetették örök nyugalomra. — Béke porairá!

— **Vendégmúvésznök Pécssett.** Ligethy Irma a népszínház jeles művésznője, a pesti közönség kiváló kedvence, a jövő hét elején városunkban vendégmúvészpel. Hétfőn a „Czigánybarát”-ban lép fel először, másodsorban „Rip van Winkle”-ben s harmadsorban „Nebántsvirág”-ban a czimszerepet játsza.

— **Értesítés** a postai csomagok, pénzes levelek és táviratoknak levéljegyekkel leendő bémentesítése és ezen jegyeknek mikénti alkalmazása tárgyában. A postai küldeményekért és táviratokért eddig a feladatok közpénzben fizetett díjak: pénzes levelek, csomagok és táviratok után, a mennyiben ezen díjak 10 frt meg nem haladnak, 1888. évi június 1-től kezdve frankojegyek (posta- és táviradi értékek) felragasztása által fizetendőek meg. E célból ugy a postai, mint a táviradi díjak lerovására az eddigi 2, 3, 5, 10 és 20 kros és az, ezek kiegészítésére egyuttal forgalomba hozott 1, 3, 12, 15, 24, 30, 50 kros, 1 krs 3 frtos frankojegyeket kell használni. A régi és új frankojegyek kaphatók minden posta- és táviradhatvánálnál és az eddigi frankojegyek-árusítóknál. A frankojegyeket a küldeményre és táviratra magának a feladónak kell felragasztani, még pedig: közönséges és ajánlott leveleknél, utalványoknál és pénzes leveleknél a boríték ezimoldalán, lehetőleg a felső jobb sarkon s ha itt elegendő hely nincs, a küldemény pecsételés, illetve hátoldalán; különösen figyelni kell arra, hogy a pénzes levelekre felragasztandó minden egyes frankojegy körül megközelítőleg egy centiméternyi köz maradjon, s hogy a frankojegyek a borítékok széléit át ne fogják s a borítékok szárnyasleit be ne fedjék. A pénztűnőn papírba téve kell a borítékba helyezni, boríték legfelsőszérűb a minden postahivatalkánál és frankojegy-árusítóknál 1 kért kapható postai pénzes-levél borítékot használni. Pénz közönséges vagy ajánlott levélben küldeni nem szabad, de nem is indokolt, mert utalványul, 5 kros frankojegy felragasztása mellett, 5 frtíg bérháva lehet pénzt küldeni. Csomag feladásánál a frankojegyeket a szállítólevélre, e célra szolgáló tres helyen kell felragasztani. Táviratok feladásánál a frankojegyeket a használt táviratlap felső közpét részén, s ha a közönséges papír használtatik, a beirt oldalon tresen hagyandó helyre — s ha a táviratlap mondott részén elegendő hely nincs, ennek hátsó oldalára kell felragasztani. Szabály az: hogy a díjak lerovására lehetőleg kevés számu, megfelelő értékű frankojegy használtassék, különösen a pénzes leveleknél, hol a sok frankojegy felragasztása mindenképen kiterlendő (pl. 20 kros díjat 24 és 3—33 kros díjat 30 és 3 kros értékű frankojegyekkel kell leróni). A feleknek saját érdekében áll, hogy a frankojegyeket szabályos módon ragasszák fel, mindazonáltal ha figyelmeztetés után is azt kívánják, hogy küldeményük szabályellenes alkalmazott frankojegyekkel is elfogadtassék, a postahivatalkó a feladó vesztélyére azok elfogadják ugyan, azonban e körülményt a vevényen feljegyzik. A posta- és táviradhatvatok tartoznak felvilágosítást adni valamely küldeménynek vagy táviratnak díjára s arra nézve, hogy mely díjakat lehet vagy kell frankojegyekkel kiegyenlíteni s kíváncsra utbaigazítást is e felragasztás módjáról nézve. Az erlontott frankojegyek beválthatók az érték 10%-ának lerovása mellett, de csak akkor, ha azok az erlontott borítékon, táviraton stb. mutattnak be s csak miután megállapítatik, hogy azok használva még nem voltak s ha nyilvánvaló, hogy úzerkedés esete fenn nem forog.

— **Önmegőzés-e vagy természetes halál?** E hó 15-én azon hír terjedt el Mohács-on hogy, Krecsem József megmérgezte magát. Tény, hogy nevezett egyén hirtelen halt meg s miután köztudomásu dolog, hogy sorsával való elégedetlenség miatt való elkeseredésében már többször tett öngyilkossági kísérletet, sőt azóta is több ízben kijelentette, hogy terhére van e földi lét: a halotti személet teljesítő közeگی orvos e halálesetet gyanusnak találta, miért is jelentést tevéen a járási főszolgabíroságnak, ez a járásvorost utasította a rendőri boncolás eszközésére. A rendőri vizsgálat konstatálja, hogy Krecsem halálát közvetlenül az agy hajszaledényinek vérömlényei okozták. Találtatott ugyan Krecsem asztalán egy tveg palinka e gyomorban meglehetősen mennyiségű sárgászöld színt mutató, különös szagot nem árasztó folyadék, de hogy a vérömlények tisztán önmagukból keletkeztek-e, vagy tán valami szer bevétele is hozzájárult. erre biztos konkoncnziai adatok nem voltak. Arra azonban a legközebb gyanus nem levén, hogy az egyén halálához külföldi ország járult volna, annak végzését megállapítása, hogy a gyomorban talált folyadék, mérget tartalmaz-e vagy sem, nem eszközöltet.

— **Földréngés.** Folyó hó 20-án 11 és 1/2 órakor földréngés volt észlelhető városunkban; a rengés mintegy 5—6 másod-

*) Mi is beszélünk ezzel a polemikával. Szivesen meghallgatnánk Schultzt urat is, örömmel adunk helyt Schneider urnak is. Most már ennyiből is közönség is érthet.

perczig tartott. Igen gyenge volt, de azért eléggé éreztető. Több helyen olyan erősen nyilvánult a rezgés, hogy az edény állványokon esőműbőltek az edények. Ugyan ekkor Slavonában is több helyütt érezték a földrengést.

— Hymen. Hétfőn vezette oltárhoz Brády Atilla törvénzéki aljegyző, Szépe Paula kisasszonyt. — Kötői Antal 20-án esküdtő örök hűséget Glass Gizella kisasszonynak. — Dr. Bors Lajos németbolyi orvos jegyet váltott Münstzer Julia kisasszonynyal.

— Boldog pécsiék! A „Somogy” legtöbb számában felsőhajt s azt mondja, hogy „boldog pécsiék”. Roppant kíváncsisággal olvastuk el az érdekesnek ígérkező közleményt, mert sehogy sem tudtuk hamarjába eltalálni, hogy vajon miért vágynak mi pécsiék olyan irigylésre méltó — boldogok. Hát azt mondja a „Somogy”, hogy „Baranyamegye székvárosában nagy berbúzasokról gondolkodnak. A város házában, az állandó színház, vívezeték, csatornázás, katonai laktanya, stb. körülbelül egy millió és 170 ezer forint számlának Boldog Pécs: hol a hegyek alatt s a hegyek felett kinécsenek teremnek készében és borban.” Boldog „Somogy”! Azt hiszi, hogy s emellett nagy dolgok mind megvalósítottak s a megvalósíthatóknak is, hát a hegyek alatt s a hegyek felett termő kincsekből; hanem a meglévő törzstársaságban s fölveendő kölcsönből, nem ám hegyek kincseiből. Lám, lám, mennyire csakónya a kéltszin; találok ki ember, a ki azt mondja rólunk, hogy boldog pécsiék! Bezeg csak ismerné közelebbről vajon állapotunkat, majd azt mondaná — szegény pécsiék! S ebben tökéletesen igaz s lenne.

— Öngyilkosság a hajón. Buga János, a győri gőzhajózási társulat „Deák Ferencz” hajójának II. kormányosa Mohács és Duna-Szekes között a hajón felakasztotta magát. A hullá Duna-Szekesön partra szállították. Az öngyilkos kormányos pár nap előtt öngyilkossági szándékbal a hajóról a Dunába is ugrott, de kifogták. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— Jutalomjétek. A jövő héten lesz Bezkói József jutalomjátéka, szinre került a „Kék szakkállu asszony” angol bohózat, „Pry Pal” szerzőjével és a „Pajkos diákok” című kedves kis operett. A jutalomjátéknak sok egyéb érdekessége lesz, Follinus „Alaszótagja” kuplet és Bezkóival „Telefon-kuplet” énekel. Lesznek a darab végén marvány-csoportozatok is, melyek mitológiai képeket ábrázolnak. Jutalmazandó ajánljuk a közönség szives figyelmébe.

— Tanulmány-ut. A keshelyi gazdasági intézet tanulóit, négy tanár kísérétében városunkat is meglátogatták. Tegnap a bányatelepre rándultak ki, hol meg is ebédeltek. Délután a székesegyházat tekintették meg. Ót óra tájban a ssertesre lepre rándultak le. Pécsről Baresra menek.

Szinésznet.

Szombaton és szerdán „Szép Helena”-t adták. Régi operett, de kedves zeneje még mindig képes lekötni a közönség figyelmét s élvezetet nyújt. A cím szerepet Szilasy Irén játszotta. Igen szép és kedves Helena volt. A mennyire hangja engedte, igyekezett szerepét sikeresebben érvényre juttatni. Bonis (Paris) jól indul, de még magán viseli a kezdők jellegét. Hja, minden kezdet nehéz, hát meg a tenoristák. A mi kesik, nem mulik; Bonisból lehet még jó tenorista.

Vasárnap a „Pünkösdi királynő” került szinre; pünkösdi masnapján az „Igmáudi kis pap” sikerült előadásban.

Kedden Dobó Sándor jutalmát a „Fokról fokra”-t adták. Laczkó Aranka a töle már megszokott könnyűséggel s mégis gondos és hü szinezéssel játszotta a varrónéit. Dobó a kecsist személyesítette; kis szerepe volt, de ezt jól megjátssza. Follinus ismét fényes sikert aratott. Fölvona után háromszor tapsoltak ki s viharos éjzenésben részest. A hangverseny-betétek pompásan sikerültek; különösen nagy hatást keltett a karzester szerzeménye, melyet Margó Zelma énekel.

Csütörtökön Komjáthy János jutalomjátéka volt. Szinre került Sardon „Fereoli” című drámája, melyet állítólag az egész világ, talán még a másvilág is valami „földesek”-nek tart, csak mi nem tudunk egyszerűnek tartani, mert fájdalom, nekünk nincs „hözaváló” műizlésünk, nem tudjuk megérteni, hogy a megtévedt nő becsülteté „lovagias” szempontból előbbre való, mint egy gyilkossággal terhelt ártatlan ember megmentése. Elvégre Sardon írta s állítólag az egész világ nagyának ismeri; elég ennyi a darab üdvösségére. A mi az előadást illeti, erről a legjobb mondhatjuk. A jutalmazott igen szépen játszott. A 3-ik felvonásban játéka művésze tetőpontjára érte el. Aratot is viharos tapsokatt. Szepesi a gyilkost igen jól alakította. Dícséret érdemel Laczkó Aranka, Follinus, Délnöki.

De a műkedvelőre se feledeztünk meg. Volt a darabban valami Perissol Palamed esküdté, azt a mi színpadunknak esküdt híve, Hakseb Lajos hírlapíró-társunk játszotta. Kis szerep — jól megjátssza. Régi dolog, a tehetség, mogyoróhéjban nyilvánva is: tehetség mara d.

Közönség köréből.

A vadállományt pusztító ház állatok ellen.

Általában a panasz, hogy a kóbor házibekék és a házi macskák nagy pusztítást tesznek a vadállományban, kérdést, mit tevék leggyink azokkal szemben?

Hogy a mezőre szokott kóbor házibekék és házimacskák csakugyan sok vadat pusztítanak el mezőn, szőlőben és erdőben, azt mindenki tudja és bátran elmondhatjuk, hogy az általuk okozott kár évenként pótolhatlan, sőt oly nagy, melyet felszólalás és panasz nélkül nem hagyhatunk, legkevésbé maradhatalnak hallgatagok a vadászberlők, kik a vadászattál nem csak mulatságot, hanem hasznot is óhajtanak szerezni elég érzékeny kültekézésel.

A kutya és a macskák által okozott vad pusztítással szemben sajnatunkat vagyunk kénytelenek kijelenteni afelett, hogy a vadállomány szaporulata előmozdítására nagyon kevés készség, tényleges intézkedés épen nem észrevehető, pedig jóakarattal sokat lehetne segíteni a dolgon, miből nem kell más, mint a vadászati törvényeknek szigorú, mondjuk: szószerinti fogamatosítása.

A törvényhozó-testület 1883-ik évben hozta a XX. törvényezikket, mely szabályozza a vadászatot és a fegyverdat, ebben van megírva az is, mittevék legyink a vadászterületen kóborló házi ebekkel és házimacskákkal, de olvashatók é tárgyira vonatkozó egyéb szabályok is, ugymint a kihágásokra alkalmazandó pénzübeli büntetések.

Az idézett törvényezik III-ik fejezetének 14. §-a feljogosítja a vadászatra jogosultakat, hogy a vadászati területen kóborló házi macskákat, kutyákat elpusztíthatják.

A 16. §. tiltja a vadászatra nem jogosultknak, hogy bár mely fajú kutyát is ereszzenek a vadászati területre. Csak a nyájöröknek szabad magukkal vinni ebeket, mégis oly határozattal, hogy azok ebek nyakára oly nehézséget (ezelőmpött) kössenek, mely alsó terdekén alul érjen legkevesebb 3 centiméter távolságban.

Az idézett törvényezik V. fejezetének 32. 33. §-a a vadászati kihágások büntetésével foglalkozik. Ugyanis a 32-ik §. tiltakozik az ellen, hogy valaki ebét szándékosan ereszze valamely rész nevére tios vadászati térére, elrendeli p. dig, hogy aki az ellen vét, tehát kihágást követ el; valamint az a nyájör is, aki az ebeire vonatkozó intézkedést megszegi, 1 forinttól 10 forintig büntetessék.

A 33 §. elrendeli, hogy a kihágások ismétlése esetében a büntetés megkettőzöttendő oly módon, hogy a kiszabandó pénzübüntetés a megelőző esetben alkalmazottnak mindig kétszeresét tegye, mely azonban a 300 forintot meg nem haladhatja.

Ha a vadászati törvénynek é §§-ai szorosan megtartvaúnak, úgy bizonyára nagyon meg lenne szorítva a vadállomány pusztítása kóbor házibekék és házimacskák által, és korán sem lehetne uton-ütfelen anyui nyulabát, összecszafoltat nyulbórt és madártollat látni, mint mennyi látható é törvények fogamatosítása körül közönyöség mellett, miknek a baranyamegyei vadászterületek hegyen-völgyön éppenséggel nincsenek hiányával.

Vajha felszólalásunk által elérhető lenne a cél, t. i. hogy a mezőre, hegyekbe, erdőbe járó kóbor házibekék, macskák irgalom nélkül agyonölvetnének, a nyájöröz kutyák pedig megkapnák nyakukra az első írt nehézséget (ezelőmpött). Így aztán mi sem látánk uton-ütfelen nyulabakat, fogolytollakat, nem lennék kénytelenek nézni, mikép vadásszák kereszttul-kanul a vadászterületét mezőn, szőlőhegyen, erdőben a kóbor házibekék, s mikép fut tovább akadálytalanul elég ravaszul akárhány macska a fiatal nyulakkal, foglyokkal.

Es kérjük is az illető hatóságí közlegket, hogy felszólalásunk folytán tartsák szemmel a nyájörök ebeit és rendeljék el az idézett büntetés fenytékéivel, hogy azok nyakára oly nehézséget kössenek, mely alsó terdekén alul légjon 3 centiméternyire.

A kóbor házibekének és macskáknak elpusztítása íránt intézkedni fognak a vadászati berlők. Egy vadász-berleti tag

Csarnok.

A nő.

(Folytatás.)

Erősebb volt benne a hit, mind az anya. Biztatja és bátorítja gyermekeit a kinos halál tusában s ő képes végignézni azok kínkoztatását! S aztán mind a legboldogabb és legbüszkébb anya, hét gyermeket szült, Isten oltára méltókat, meg a bakó elé halálban az utolsónak, hogy gyermekeinek eltörzött tetemei fölött adja ki erős lelket! — Egy gyenge nőben iyi léleker, az ingadozó nőben ennyi szíárláság, — a könnyen befolyásolható nőben ennyi hit, — a féltékeny nőben iyi nagy bátorság, — az anyában ennyi szeretet, s a meggyőződéért több mint önfeláldozás, — valóban csodálatos!

A nőknél rendszeren erősebb a hitélet, mind a férfiakban. Nagyobb bennök a vallási érzület s a vallási íránti fogékonyság. Annál meglepőbb, hogy pl. egy Katalin, ki a Bertalanéjt rendezte, — egy Boleyn Anna, aki az egyházi szakdást

idézte elő, — egy Mária angol királynő, aki a protestánsokat üldözte, — vagy egy Erzsébet angol királynő, ki a katolikusokat gyilkoltatta, — a vallás-kérdés ezime köpe nye alatt nemtelen politikai túszerkedést vittek s annak cégre alatt gyilkoltattak politikai célzattal. A vallásból állampolitikai kérdést csináltak s a kérdés megoldásához minden fegyver jó volt. A vallásnak isteni alapon kell nyugodnia. Egyedüli jogos fegyvere a szeretet és a meggyőző erő. Hirdeti a szeretet tanát, hirdeti, hogy minden embert szeretünk, sőt ellenségeinkért is imádkozunk, — ily eszközökkel ily isteni teovalával, a szeretet ily nagyszerű nyilvánulásával kell a népekre meggyőzni, mert csupán ily fegyver illő méltóságához, magasztoságához! A szív érzelmet is a lélek meggyőződését nem lehet karddal meghatarozni, — oda érzelem és meggyőző erő kell! A történelem eltilti Mohamedet, mint aki az általa alapított vallást fegyverrel erőszakolta a népekre. Eltilti a hugonottákat, akik Franciaország békéjét dúlták föl, hogy vallásuknak terepet bódítsanak, — ép ugy eltilti Katalin királynő, aki a rémes Bertalanéjt, é vérményegyzőt rendelt. Annál sulyosabb a vád, mert először szabad vallás-gyakorlatot engedett a hugonottáknak, — később pedig, amindőn a király nővérét eljegyezte navari Henriknek, a hugonották főnökeinek, — Colignyval egyetértve eselt vetettek s Henrik és Margit menyegyzőjén legyilkoltattak mintegy 700 hugonottát. Igaz, ez a kölesűn fejében történt s a hugonották eljárásával szemben mintegy az övedelem látszatával bírt; de ha azon elméletből indulunk ki, miszerint a vallásnak semmi köze a kardhoz, akkor Katalin kétszeresen hibázott, amindőn szentségűtörökkel kapzkodott a vallás s annak ürügye alatt tán inkább személyes ellenszemből eselt vetve, védtelenek gyilkoltott le, kik a navari Henriknek, vallás-főnöklüknek lakodalmára meghíva, gyanulatlanul mulattak.

Krisztus urunk szívében szeretettel, ajoin egy isteni tannal hódította meg az emberek millióit s valamint Pázmán minden erőszakot mellözve, a hit tanaból merített meggyőző vas-logikájával, híres szónoklataival visszahódította a protestált magyar főurak jórészt, egy méltányos, hogy a vallás megszentelt elve nem mocskoltassanak senki részéről sem vérről!

Hasonló ítélet alá esik Boleyn Anna is VIII. Herik nővel vetve aragoniai Katalin; de ez nyolc évvel idősb lévén; hamar ráunt. Megszerezte Boleyn Annát, é bajos némas hölgyet. Anna látva Henrik rajonságát, fölhasználta saját titkos ezéljaira s hogy fokozza királyi kedvesében a vágyat, őt bírhatni: távol tartá magát, nehogy egy tiltott viszonyban a királynak érte való küzdelem lanyhuljon és így a korona az ő részére bizonytalanvá váljék. Anna nem családót számláltában, Henrik sürgette Rómában a vallást, de VII. Kelemen pápa megtagadta azt.

Ezen pilanattól kezdődik Annának világtörténelmi szerepése. Rábirta királyi kedvesét, hogy szakítson a pápával é egyházi dolgokban is függetlenítve magát Rómától: országában, mint külön egyháznak fejevé nyilvánítsa magát. Ezen egyházi-politika Anna kabinetjében készült, amely politika, mint a női nagyravágás szültöte, sok véradót kívánt. Az ő befolyásának lön következménye, hogy Henrik eltaszította magától törvényes nejét s hogy az attól származó leány Mária, törvénytelenítve: trónörökösí jogától is eltiltették. Az ő műve, hogy Ficher, rochesteri plúsbők és More Tamás, ugy több kath. pap, kik a királyt fehérfüül elismerni vonakodtak, kivégeztettek. Így lön Anna az egyházszakadásnak okozója és Angolország belbékéjének fölforgatója Ha meglegészik nemesi rangjával, boldog lehet; de vajjon a korona fénye alatt s lelkében a kielegetítéggel boldog volt-e? — Neki nem a férj kellett, — ő csak a korona alá vágyott! Férje nem boldogította őt, azért folytatott könnyelmű életet. Az elesapott hitvesnek könnyelt szeméi, néma, fájdalomlemondása, a jogaitól megfosztott Mária megaláztatása törvénytelenítésben s az ártatlanok vére üldöztek őt. Lelkismeretének furdalsága elől a szeretők karjaiba sietett, míg végre méltó jutalmát, az élet igazságszolgtatását elnyerve, — féltékeny férjének parancsára lefejeztetett. E nöben való családás folytán a király elveszté a nöbken való hitét é írántuki jobb véleményét. Howard Annát kivégeztette, mert amidőn elvette; női tisztaságában családót. Cleve Annát eltaszította magától. Es é nő bekén tírte sorsát. Kínzó jutalmát, jó bánásmódban részesült!

Ezen korszak sem kerülhethe ki végzetét. Egy lézas kóboran szenvedett, — a vallás-gyűlölet kórában.

Nordhumberlandnak sikerült a beteg királyt, VI. Eduárdot rábíni, hogy nővérét mellözve, — az ő Dudley nevű fiauk nejét: Gray Johannát nyilvánítsa trónutódnak. Azonban Henrik leánya Mária, magához ragadta az uralmat é Johannát férjétől, hasonlóképpen Nordhumberlandot is kivégeztette. Az angolok „vérengző Máriaéknak” neveztek. Tény, hogy nem kímélte a vért Uralkodása alatt égették meg Crammer püspököt is. Más protestánsokat hasonló sors ért. A francziák által megaláztatva, elveszté Calais-t, mely nagyon fájt neki, hogy halalos ágán ezeket mondá: „Vegyétek ki szívemet testemből s rajta Calais nevét olvassandjátok!” — Egy meghódított várost megszerítőt és százak halalos ítéletét nyugodtan, fájdalom nélkül írta alá (Folyt. köv.)

Irodalom.

≡ A „Kereskedelmi tudományok” c. szinű folyóirat legutóbbi száma a szokott változatban tartalommal jelent meg s minden száma újlag csak arról fog szó, hogy a kitűnő folyóirat a legnagyobb pályázás érdemes, s csak a legmelegebben ajánlhatjuk olvasóinknak. — A folyóirat megrendelhető Zachár Gyula tanár úrnál Budapest Albrecht út.

≡ Garay János összes műveiből megjelent a 25., 26., 27., 28., 29-ik füzet. Tartalma: Dramái költemények: „Bátorí Erzsébet” — „Az utolsó magyar Khán.” — „Borbála királyné kegyence.” — „A magyar szinklétezet apolotheia.” — „Károly József nádor öröm-ünnepe.” Püggölök, jegyzetek — Kiadja: Máher Vilmos, Budapest. Ára egy füzetnek: 35 kr. Bekötési táblák, piros, kék é barna szíiben: 90 kr. — Minden kötetben külön is kaphatók.

≡ Tanulóik ösövátára c. zimen Budapest, Lempel R. kiadásában megjelent műből bektűdött 3 füzet. Az I. tartalma: „Bersenyi Dániel választott versei” — II. tartalma: „Szigeti veszedelem” Zinyi Miklóstól, 15 ánszében. A III. tartalma: „Szemelvények” Hunfalvy Pál tanulmányiból. — Ára egy füzetnek 20 kr. — Megjelent ugyantól a bekötélett az 1888. évi törvények gyűjteményéből az I. füzet. Ára: 40 kr.

Közgazdaság.

Asociurazioni Generali E társaság részvényesei közgyűléseket f. é. május hó 1-én tartották meg Triesteben, midőn betérésztették az 1887 évi mérlegét.

A jelzőüzlet kivételével az ínságban foglalja az összes üzletágak eredményeit. Ha tekintetbe vesszük, hogy a lefolyt évben a politika láthatólag nagyon sötét fellegek borították é hogy a gazdasági viszonyok is különösen kedvezőtelenek valának, tehát azokat a körülményeket, melyeknek befolyása alól magát egy biztosító-intézet sem vonhatja ki, az üzleti év

végezeméndét, habár az nem íti is meg az előbbi évek mértékét, mégis kielegetőnek kell tartanunk é benne annak újabb bizonyítékát találhatjuk, hogy mily szilárd alapon áll é társaság é hogy mily kiválóan van igazgatva.

Az előttük fekvő szárazmárási jentés mint rendszeren számos kimutatással é táblázattal van ellátva, melyek az összes üzletek, é különösen az éhítvásmozási üzlet menetét é fejlődését világos képből tárják szemünk elé s örömmel látjuk azokból, hogy ez üzleti ág folyamatosan halad előre, minek világos bizonyítékakul szolgál, hogy a lefolyt évben 16,907,285 frntnyi összeg erejéig kötöttett új biztosítás, melylyel az 1887. évi december hó 31-én érvényben volt érvénybítosítások összege 105,782,853 frtta emelkedett.

Ezt a kedvező eredményt különösen az igen méltányos biztosítási feltételeknek é a tartalék folytonos gyarapításának róhatjuk fel. A tartalékok 80,428,271 frt 32 krnyi tetemes összeget értek el 1887. évben 10,099,647 frttal, alapítása óta pedig 207,379,802 frt 20 kr. füzetett ki, tehát oly tetemes összeg, amely a minit bátran mondhatjuk, s a szárazföldnek egyetlen egy biztosító-intézete sem mutat fel.

Miután a képzőztartalékok 1,914,658 frt 54 kr. tekintélyes összegegel szaporították, tiszta nyereséggel 705,633 frt 6 kr. maradt meg, melyből minden egyes részvényre 106 frt arányban vagy 265 frank jzt osztalkéku.

NAGY FERENCZ

laptulajdonos.

KIS JÓZSEF, VÁRADY FERENCZ,

felelős szerkesztő, főmunkatárs.

Hirdetések.

Olcso birtokok eladandók.

Egy 1600 holdas nemesi birtok, 500 hold szántóföld, 900 hold erdő, 100 hold szilvás, 100 hold kaszálló rét, uradalmi é gazdasági épületekkel 50,000 frtért, igen kedvező feltételek mellett eladó.

Ugy szinte vannak eladó több kisebb birtokok. Bővebb felvilágosítást ad az első pécsi forgalmi iroda — Deák-s czitrom-utca sarkán. (2—1)

First Pécí Crematorium Advertisement. Includes text: 'Első Pécsi Temetkezési Intézet „Kegelet”', an illustration of a horse-drawn carriage, and names of staff: Hoffman Károly, Hartl Ferencz, Kíndl Ferencz, Edhoffer Ferencz, Szigriszt János, Lauber Rezső. Gíndl Al-jos rendező.

Bérbeadási hirdetmény.

Mely szerint Vasas község alulírott előljárársága részéről ezennel közhírré tetítik, miként a község tulajdonát képező é község közepén lévő korsomházak 3 szoba, 1 bolt, 1 konyha, 1 éléstárral, ehez tartozó mézarszék, mosókonyha, vágóhíd, istálló, pajta é pincze mellékhelyiségekkel s 555 □ öl térfogatu első osztályu gyűtmölcsös é konyhakerttel- é a község egész határa területére kiterjedő (beleértve a bányatelepeket is)

szesz-ítmérésí regale joggal együtt

1888. évi július hó 1-től 1891. évi december hó végeig vagyis egymásután következő 3 1/2 évi időtartamra 1888. évi június 10-én délutáni 2 órakor Vasason a községi bíró házánál tartandó szóbeli nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe kiadatni fog.

Mire bérleti kívánók meghívataknk azzal, hogy az árverési feltételek a községi bírónál bármikor betekínthetők.

Kelt Vasason, 1888. évi május hó 18-án.

Morócz Lajos, m. k. körgyűző.

Kis Karikás János, m. k. bíró.

ÜZLET-MEGNYITÁS.

Van szereném a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Kolonában hosszú évek óta bírt üzletemet felhagytam é saját házában Pécsen, fő utca 33. szám alatt (budai városrészt)

BAYER FERENCZ

bejegyzett czég alatt fűszer-, rövídaru- é románsozott konyhadény-üzletet nyitottam, mely mellett Weidinger-Fere féle gőz-henger malmánk liszt-raktárát bírom. Eddigi jó hírnevemre, melyre mindig jó é pontos kiszolgtatás által tettem szert, kérem a nagyérdemű közönségre, ezen bizalmát új üzletemre is átruházni, melyet ezental is minden tekintetben kiérdemelni töreksem.

Bayer Ferencz.

Kitünő minőségű tej!

Május hó 15-től kezdve a legjobb svájci tehének után, a tejmérő szerint mely üzletben rendelkezésre áll,

100-150 fok biztosított. A tejet a házhoz is szállítom és egész napon át üzletben is kapható, szüntő naponta friss aludt tej 1 üveg 8, 10, 12 kr. vaj teffel és turó. Előjegyzéseket már most eszközölök, és a megrendelések levelezőlapokon is megtehetők.

Állandó vevők kedvezményekben részesülnek.

Kiváló tisztelettel Takátsy Hermin, az irtalmások átvételében, dr. Loewy házában.

Egy zongora-tanítónő,

ki a zongora-tanításban alapos jártassággal bír, ajánlkozik zongora-órák adására ugy lakásán, mint házon kívül igen jutányos feltételek mellett. Értekezhetni lakásán Seitovszky-tér 1. sz.

LAUBER REZSŐ

(Pécssett, Mária-utca 4. sz.) a káptalani keresma fölött jobbra levő téglagyár tulajdonosa és cserépes elvállal mindenféle cserépes munkákat és javításokat 3 vagy 6 évi szerződés mellett, valamint új tetőzetek befűtését egy évi jóállás mellett. Szállít és árul téglát, cement-lemert, oltott meszet és homokot a legmunkább szabott áron. Bér- és fuvarokocsi mindenkor a legjutányosabban kaphatók. A közönség kényelmére telefon-összeköttetés a házsal és a téglagyárral.

Hirdetmény.

Lős község tulajdonát képező koresmáltatási és husvágási jog, koresmaházsal és mindegy 5 hold szántófölddel nyilvános árverésen 800 forint kiküldtési ár mellett három egymásután következő évre Lőcsön a körjegyzői irodában eladtnai fog.

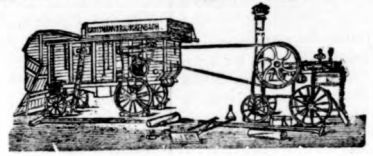
Ennek teljesítésére határnapul 1888. évi június hó 12-ének délelőtti 9 órája tüzetik ki. Az árverési feltételek Lőcsön a körjegyzői irodában mindennap a délelőtti órákban betekintheők.

Kelt Lőcsön, 1888. évi május hó 21.

Marsal József, körjegyző.

Mátics Stipó, bír.

Szabadalmazott szeges gözcséplőgép

3 1/2 és 4 lóerejű fa-, szén- vagy salmafűtésű gőzmozdonyok számára, 10 órai munkaképesség 4500-6000 kéve, teljesen tisztán elcséplve, és osztályozva, sokkal csekélyebb szűkséget hajterő és fűtőanyagban, tetemesen nagyobb és jobb munkaképesség, könnyebb szállítás mint a verőléces gépeknel.

Árjegyzékek kívánatra. Ezen gépeket erős szerkezetben gyártja és gyorsan, valamint előnyösen állítja elő GROSSMANN és RAUSCHENBACH első Magyar gazdasági gépgyára Budapest, külső váci-út 7. szám.

Ház- és üzleteladás.

50 éven felül fennálló, igen élénk forgalmu deszka- és épületfa-kereskedés az ahhoz tartozó, pálya-utca 6. szám alatt levő, minden üzleti célra alkalmas házzal együtt,

a mely házban több jövedelmező bolt-, lakhelyiség, istálló, tágas padlás, gabna-padlás, néhány ezer akóra való bor-pince van, - közvetítő kizárásával - egészségi szempontból, szabad kézből eladó.

Vállalkozóknak az alulirt tulajdonos ezementlemzőnt-déjét, épületek-bányáját és mészégető kemenczeit is rendelkezésre bocsáthatja s azoknak további folytatását és begyakorlási módját illetőleg felvilágosítással is szolgál.

Ugyancsak alulirtottnak pálya-utca 2. sz. házában több tágas raktár, s pálya-utca 30. számú házában 2-szobás lakás s mellékhelyiségekkel összeköttetésben levő bolt, végre pedig két mészkemence is jutányos áron azonnal bérbevehető.

Pécs, 1888. május 17.

Jankovits Sándor.

Large advertisement for 'ÁGNES' brand soap, featuring a central logo and text describing its quality and availability. Includes the name 'M. kir. és szerb kir. udvari ásványvíz-szállító' and 'BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.'

Advertisement for 'Magyar háziasszonyaink figyelmébe!' featuring 'LENCK-KÁVÉ'. Text describes the quality and availability of the coffee, mentioning 'Minták kívánatra ingyen és bérmentve.' and 'Pécssett, a gyár képviselője: Visnya Sándor ur.'

Table titled 'Assicurazione Generali 1887. évi mérleg.' showing financial data for the insurance company. Columns include 'BEVÉTELEK', 'Kifizetés', 'Uzlet', 'Vagyon', 'Összes', 'Uzlet', 'Kifizetés', 'Uzlet', 'Vagyon', 'Összes'.

Table titled 'Nyereség- és veszteség-számla a B. mérleghez.' showing profit and loss account details. Columns include 'Nyereség', 'Uzlet', 'Vagyon', 'Összes'.

Table titled 'AZ ASSICURAZIONE GENERALEI VAGYONOSÁGI MÉRLEG.' showing the balance sheet for the insurance company. Columns include 'VAGYON', 'Uzlet', 'Vagyon', 'Összes'.

Advertisement for 'Hirdetés. Szigetvárott egy 50 éves ruhafestőüzlet'. Text describes the business and its location, mentioning 'Tudakozódhatni Horváth Sándor tulajdonosnál Szigetvárott.'

WILLMANN & M.